

Datum
2020-06-17
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2020-546

Yttrande

Till
Socialdepartementet

Remiss från Socialdepartementet - Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)

Ert diarienummer S2020/01396/SOF

Kommunstyrelsen föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Yttrande

Många av förslagen i betänkandet är bra, men det finns vissa utgångspunkter, förslag och bedömningar som bör kommenteras.

Betänkandets utgångspunkt tycks vara att hälso- och sjukvård bedrivs av regionerna, förutom på särskilda boende, medan kommunen endast bedriver omsorg enligt socialtjänstlagen, och inte hälso- och sjukvård, inom ordinärt boende. Detta leder fel i vissa av bedömningarna i betänkandet, eftersom en absolut majoritet av Sveriges kommuner även bedriver hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå i ordinärt boende. Detta behöver vägas in i förslag, och bedömning av konsekvenser, genomgående i betänkandet.

Utredningen har haft fokus på personer äldre än 65 år. Men även yngre personer som har sjukdomar och funktionsnedsättningar kan ha insatser enligt socialtjänstlagen, SoL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och/eller lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, vilka berörs av betänkandets förslag och bedömningar. Förslag och bedömningar bör därför ses över, och vid behov omformuleras. Alla brukare och patienter i behov av kommunal vård och omsorg bör tydligt inkluderas, oavsett om de är över eller under 65 år.

För att möjliggöra att välfärdsteknik kan användas är det en förutsättning att infrastruktur och annan teknik har en robusthet som säkerställer driftssäkerhet och tillförlitlighet samt att tekniken är hållbar över tid. Det krävs också en satsning på glesbygden, för att säkerställa likvärdig tillgång i landet. Detta har konstaterats i många forum tidigare, och är ju därför välkänt på nationell nivå.

Att ge Vinnova i uppdrag att stödja kommuner i teknik, förfrågningsunderlag mm i samband med upphandlingsprocessen löser inte alla problem, de är större. En utmaning kan vara att se över upphandlingssystemet så att modern teknik inte hinner bli omodern under tiden som upphandlingarna överklagas.

Tekniska lösningar ska vara ett komplement, och de får inte ersätta god och nära vård. Alla tekniska lösningar måste utgå från brukarens behov, och vara långsiktigt hållbara.

Teknikutvecklingen måste utgå från vad man får lov att göra i brukarens hem, inte vad man kan göra.

Patientsäkerheten måste alltid kunna garanteras, även relaterat till GDPR och övrig sekretessregering. Men i det fall utredningens förslag 9.3.6 om stärkt informationssäkerhet i socialtjänsten leder till ökade kostnader för kommunerna anser Malmö stad att finansieringsprincipen ska tillämpas.

I utredningen görs bedömningen att teknisk utveckling kan bidra till att det ska bli lättare att rekrytera personal, vilket kan vara en effekt men inte ett mål. De som ska säkerställa en god brukarnära vård och omsorg måste ha brukarens behov och förmågor som främsta fokus, inte eventuell tillgång till ny teknik.

Malmö stads bedömning är att de författningsförslag som lämnats avseende reglering av samtycke från personer med nedsatt beslutsförmåga bör ses över. De flesta kommuner svarar för hälso- och sjukvårdsinsatser till patienter och brukare både på kommunens särskilda boende och inom ordinärt boende. Kommunens hälso- och sjukvårdspersonal kommer troligen att behöva göra dessa bedömningar, eftersom det inte är regionens personal som ansvarar för den löpande hälso- och sjukvården till de berörda patienterna.

Patientansvariga inom kommunen har troligen att bättre förutsättningar att snabbare bedöma en redan känd patients/brukares beslutsförmåga. Frågan om finansiering av förslaget kan med fördel ses över, om det visar sig att det är kommunerna som faktiskt kommer att utföra bedömningarna.

Om anhöriga har olika uppfattning, och brukarens beslutsförmåga inte endast är tillfälligt nedsatt, bör möjligheten att brukaren får en ställföreträdare fortfarande finnas.

I sammanhanget vill Malmö stad påpeka vikten av att andra näraliggande utredningars betänkande och direktiv beaktas i samband med beslut om förslagen i det nu föreliggande betänkandet. Exempel på dessa är:

Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform (prop. 2019/20:164)

Kommunutredningens betänkande ”Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget” (SOU 2020:8)

Utredningen med uppdrag att genomföra Översyn av vissa frågor som rör person-uppgiftshandling i socialtjänst och hälso- och sjukvårdsverksamhet (dir 2019:37)

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]